

Regeringens skrivelse

1978/79: 129

**med överlämnande av allmänna pensionsfondens fjärde fondstyrelses
årsredovisning;**

beslutad den 8 mars 1979.

Regeringen överlämnar till riksdagen enligt bifogade utdrag av regeringsprotokoll allmänna pensionsfondens fjärde fondstyrelses årsredovisning för år 1978.

På regeringens vägnar

OLA ULLSTEN

INGEMAR MUNDEBO

EKONOMIDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringsammanträde
1979-03-08

Närvarande: statsministern Ullsten, ordförande, och statsråden Sven Romanus, Mundebo, Wikström, Wirtén, Huss, Rodhe, Wahlberg, Hansson, Enlund, Lindahl, Winther, Cars, Gabriel Romanus, Tham

Föredragande: statsrådet Mundebo

Skrivelse till riksdagen med överlämnande av allmänna pensionsfondens fjärde fondstyrelses årsredovisning

I enlighet med riksdagens beslut skall en årlig redovisning av allmänna pensionsfondens fjärde fondstyrelses placeringar och övriga verksamhet lämnas till riksdagen (NU 1974: 37, rskr 1974: 253). För verksamhetsåren 1975 och 1976 har sådana redovisningar lämnats i de reviderade finansplanerna för år 1975 resp. 1976. För verksamhetsåren 1976 och 1977 har regeringen lämnat redovisningarna i skrivelser till riksdagen så snart fondstyrelsen — i enlighet med 24 § reglementet (1959: 293) angående allmänna pensionsfondens förvaltning — har överlämnat förvaltnings- och revisionsberättelserna till regeringen.

Fjärde fondstyrelsen har den 21 februari 1979 till regeringen överlämnat årsredovisning för år 1978 innehållande verksamhetsöversikt, förvaltningsberättelse med resultaträkning och balansräkning samt revisionsberättelse. I årsredovisningen har också tagits in tabeller som visar allmänna pensionsfondens innehav per den 31 december 1978 av aktier och av konvertibla obligationer och skuldebrev. Av redovisningen framgår att nettoresultatet för år 1978 efter skatt uppgick till 35,9 milj. kr. mot 25,7 milj. kr. för år 1977. Tillgångarna vid utgången av år 1978 uppgick till ca 1 353 milj. kr. Därav utgjordes ca 1 016 milj. kr. av aktier och ca 29 milj. kr. av konvertibla obligationer och skuldebrev. Vid utgången av år 1977 uppgick tillgångarna till ca 1 066 milj. kr., varav aktier ca 928 milj. kr. och konvertibla obligationer och skuldebrev ca 21 milj. kr. Fondens grundkapital ökades under våren 1978 från 1 000 milj. kr. till 1 250 milj. kr. (prop. 1977/78: 145, NU 71, rskr 376, SFS 1978: 430). I propositionen anförde föredraganden att det nya kapitalet bör utnyttjas endast för förvärv av aktier i samband med nyemissioner eller för förvärv av konvertibla obligationer. Av verksamhetsöversikten framgår att den för fonden tillgängliga nyemissionsvolymen under 1978 har

varit begränsad. Detta har inskränkt fondens möjlighet att placera det nya kapitalet.

Regeringen har tidigare denna dag på föredragning av chefen för socialdepartementet fastställt balansräkningen och förordnat ledamöter i fondstyrelsen för en period av tre år.

Med anledning av kapitalmarknadsutredningens slutbetänkande (SOU 1978: 11—13) Kapitalmarknaden i svensk ekonomi kommer jag att i dag föreslå regeringen att förelägga riksdagen en proposition om den svenska kapitalmarknaden. I denna kommer att behandlas flera frågor rörande fjärde fondstyrelsens verksamhet.

Jag hemställer att regeringen överlämnar årsredovisningen till riksdagen.

Regeringen beslutar i enlighet med föredragandens hemställan.

Bilaga

Allmänna Pensionsfonden
Fjärde fondstyrelsen

Årsredovisning
för verksamhetsåret 1978

Styrelse

Bengt Lyberg, f. d. landshövding,
ordförande

Gunnar Söder, statssekreterare,
vice ordförande

Erik Svensson, kommunalråd

Karl Boo, riksdagsledamot

Hans Werthén, doktor

Björn Lundvall, direktör

Lars Westerberg, LO:s andre
ordförande

Enar Ägren, förbundsordförande

Lars Ljung, ekonom

Kurt Lanneberg, ekonomichef

Hans Hellers, förbundsordförande

Verkställande direktör

Lennart Dahlström

Revisorer

Gösta Renlund, bankdirektör, ord-
förande

Hans-Henrik Abelin, bank-
inspektör

Arne Henrikson, direktör

Per Anders Larsson, ekonomichef

Suppleanter

Bengt Westerberg, statssekreterare

Thorsten Larsson, riksdagsledamot

Gösta Welin, direktör

Sven Järdler, förbundsdirektör

Stig Lundahl, ekonomidirektör

Ingemar Essén, direktör

Erik Lehman, förbundsordförande

Sven Wehlin, andre förbunds-
ordförande

Åke Berggren, förbundsordförande

Christer Wretborn, utrednings-
sekreterare

Osborne Bartley, professor

Verkställande direktörens översikt

Grundkapitalet, som vid årets ingång uppgick till 1 000 mkr., ökades under våren med 250 mkr. genom beslut av riksdagen. Det nya kapitalet, som ställdes till fondstyrelsens förfogande, får dock enligt departementschefens uttalande i propositionen endast utnyttjas för förvärv av aktier i samband med nyemissioner, såväl riktade som andra och för förvärv av konvertibla obligationer. Beloppet tillfördes fonden den 22 juni. Av fondens totala kapital uttryckt i anskaffningsvärden svarade aktier för 1 016 mkr. och konvertibla obligationer och skuldebrev för 29 mkr. Det innebär att fondens värdepappersinnehav till anskaffningsvärde under året ökat med 96 mkr. (f. å. 221 mkr.) fördelat med 88 mkr. på aktier och 8 mkr. på konvertibla obligationer. Årets nettoökning fördelade sig förhållandevis jämnt mellan första och andra halvåret.

Vid årets slut uppgick fondens likvida medel till 309 mkr. (f. å. 117 mkr.) i form av banktillgodohavanden. Av de likvida medlen är 231 mkr. medel som uteslutande får disponeras för nyemissioner och köp av konvertibla obligationer och skuldebrev. Den fria likviditeten är därför endast 78 mkr. eller 7,8 % av portföljens marknadsvärde. Den under år 1978 i jämförelse med tidigare år lägre nettoplaceringsnivån förklaras främst av en önskan att ha en viss minimilikviditet.

Kontant inbetalade belopp i samband med nyemissioner av aktier på den svenska aktiemarknaden uppgick under år 1978 till 172 mkr. (f. å. 358 mkr.). Av det totala beloppet avsåg 150 mkr. Skandia, i vilket

fonden ej äger rätt att teckna och äga aktier. Inget av de i fondens portfölj ingående företagen har under året genomfört nyemission. Emitterade konverteringslån uppgick år 1978 till 342 mkr. (f. å. 302 mkr.).

Då den för fonden tillgängliga nyemissionsvolymen under år 1978 varit begränsad har detta negativt påverkat fondens möjligheter att placera det nya kapitalet.

Aktiemarknaden visade fram till och med augusti månad en starkt uppåtriktad tendens i förening med klara tecken på en förbättring i det allmänna ekonomiska läget. Under hösten inträdde emellertid en försvagning i kursläget, förorsakad av osäkerheten i det politiska läget och en påtaglig oro på valutaområdet.

Utvecklingen under året som helhet mätt med Affärsvärldens generalindex innebar en kursuppgång på 16,2 % (f. å. — 16,2 %). Mönstret från åren 1976 och 1977 med en klart bättre utveckling för bankaktier än för totalmarknaden har upprepats även under år 1978. Övriga branschindex, med undantag för verkstäder och rederier visar samtliga en bättre utveckling än generalindex. Utvecklingen för verkstadsindex begränsar sig till en uppgång på 1,1 % och för rederier en nedgång på 33,5 %.

Vid utgången av år 1978 ingick 34 företag i fondstyrelsens portfölj. Det innebär en utökning av 3 nya företag under året, nämligen Electrolux, Hennes & Mauritz och Sonessons. Innehavet av konvertibla obligationer i Sonessons har tillkommit via köp av teckningsrätter. Köp av teckningsrätter och nyteckning skedde också av Electrolux konvertibla lån III. Detta lån avyttrades emellertid senare och fonden valde i stället att göra ett engagemang i Electrolux via köp av aktier. Under året har innehavet av konvertibla obligationer i Cellulosa avyttrats. Fondens största nettoköp har gjorts i Sandvik med 22,4 mkr., därefter följer Electrolux med 19,9 mkr. och L M Ericsson med 19,1 mkr.

Nettoförsäljningar, dock av begränsad omfattning, har gjorts av innehaven i AGA, Fortia, Gränges, Höganäs, Incentive, Iro och Perstorp.

Vid slutet av år 1978 utgjordes fondens största placering till marknadsvärde av Astra med 107 mkr. De därefter följande placeringarna till storleksordningen var L M Ericsson, AGA, Sandvik och Volvo. Dessa fem innehav svarade för 45 % av portföljens totala marknadsvärde.

Portföljens deklaraionsvärde per den 31 december 1978 uppgick till 995 mkr. (f. å. 771 mkr.). Motsvarande anskaffningsvärde var 1 045 mkr. (f. å. 949 mkr.).

Marknadsvärdet av fondens portfölj redovisat på traditionellt sätt har under året ökat med 17,4 %. Under samma period har Affärsvärldens generalindex stigit med 16,2 %. Om hänsyn togs till att fonden inte äger rätt att förvärva bankaktier, har portföljens värde stigit 3,4 % mer än Affärsvärldens generalindex.

Administration:

Medelantalet anställda under året har varit 6.

Löner och ersättningar har uppgått till:

styrelse och verkställande direktör	680 364 kr.
övriga anställda	407 629 kr.
revisorer	55 812 kr.

Stockholm i januari 1979

Lennart Dahlström

Verkställande direktör

Förvaltningsberättelse

De av fondstyrelsen förvaltade medlen har placerats på sätt som framgår av balansräkningen och särskilda specifikationer över styrelsens innehav av aktier, konvertibla obligationer och skuldebrev vid årsskiftet. Enligt fondens reglemente är tillgångarna bokförda till anskaffningsvärdet.

Resultatet av årets förvaltning samt styrelsens tillgångar och skulder per den 31 december 1978 framgår av nedanstående resultaträkning samt balansräkning

Resultaträkning

	1978 tkr	1977 tkr
Aktieutdelningar	33 722	28 972
Ränteintäkter	19 894	15 549
Förvaltningskostnader	-2 015	-1 823
Rörelseresultat	51 601	42 698
Realisationsvinster	13 029	721
Realisationsförluster	-8 422	-688
Resultat före skatt	56 208	42 731
Skatt	-20 306	-16 969
Nettoresultat	35 902	25 762

Balansräkning

	1978-12-31 tkr	1977-12-31 tkr
Tillgångar		
Kassa och bank	308 996	116 639
Övriga fordringar	13	—
Aktier	1 015 560	927 517
Konvertibla obligationer och skuldebrev	29 014	21 826
Summa tillgångar	1 353 583	1 065 982
Skulder och fondkapital		
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	—	158
Skatteskuld	6 182	4 319
Upplupna kostnader	75	83
Övriga kortfristiga skulder	96	94
	6 353	4 654
Fondkapital		
Grundkapital	1 250 000	1 000 000
Akkumulerat överskott från föregående år	61 328	35 566
Årets nettoresultat	35 902	25 762
	1 347 230	1 061 328
Summa skulder och fondkapital	1 353 583	1 065 982

Stockholm den 30 januari 1979

Bengt Lyberg (ordf)
Karl Boo
Lars Westerberg
Kurt Lanneberg

Gunnar Söder
Hans Werthén
Enar Ågren
Hans Hellers

Erik Svensson
Björn Lundvall
Lars Ljung
Lennart Dahlström
(verkst. dir.)

Under hänvisning till revisionsberättelsen intygas, att förestående resultaträkning samt balansräkning överensstämmer med räkenskaperna.

Stockholm den 2 februari 1979

Gösta Renlund (ordf)
Arne Henrikson

H. H. Abelin
Anders Larsson

Revisionsberättelse

Undertecknade, som av regeringen förordnats att såsom revisorer granska Allmänna Pensionsfondens fjärde fondstyrelses förvaltning, får härmed avge revisionsberättelse för år 1978.

Vi har granskat förvaltningsberättelsen, tagit del av räkenskaper, protokoll och andra handlingar, som lämnar upplysningar om fondstyrelsens förvaltning, inventerat de under fondstyrelsens förvaltning stående tillgångarna samt vidtagit de övriga granskningsåtgärder vi ansett erforderliga.

Räkenskaperna har detaljgranskats av därtill särskilt utsedd revisionsbyrå.

Vi finner ingen anledning till erinran mot de värdepapperstransaktioner, som fonden företagit under år 1978, eller mot det sätt på vilket dessa genomförts.

Revisionen har icke givit anledning till anmärkning beträffande förvaltningsberättelsen, de i densamma upptagna resultat- och balansräkningarna, bokföringen eller inventeringen eller eljest beträffande fondstyrelsens förvaltning.

Stockholm den 2 februari 1979

Gösta Renlund
Arne Henrikson

H. H. Abelin
Anders Larsson

Aktieinnehav per den 31 december 1978

Företag	Antal	Förändring	Deklarationsvärde tkr	% av aktie- röster kapital	
AGA					
A	402 400				
B	40 440				
Alcro					
A	24 000		4 140	10,0	10,0
B	12 000				
ASEA	603 000	+ 131 300	47 034	3,1	3,1
Astra	329 850	+ 759	107 201	10,1	10,1
Atlas Copco	568 300	+ 2 000	62 513	4,6	4,6
Bahco	82 558	+ 5 400	10 733	11,1	11,1
Balken	95 450	+ 18 700	23 576	11,8	7,9
A	28 233				
B	67 217				
Billerud	187 268	+ 20 300	7 865	6,1	6,1
Bofors	123 700	+ 36 300	13 854	3,0	3,0
Cellulosa	107 937	+ 6 550	25 041	1,8	1,4
A	31 100				
B	76 837				
Electrolux B	164 600	+ 164 600*	17 941	0,8	0,0
ESAB	94 356	+ 42 895	5 378	7,7	7,7
Fagersta	95 689		8 899	6,4	1,5
A	800				
B	94 889				
Fläkt	308 868	+ 38 790	43 242	10,0	10,0
Fortia	176 683	- 45 300	60 072	8,8	3,6
A	3 190				
B	173 493				
Gränges	58 500	- 35 100	2 986	0,8	0,8
Hennes & Mauritz B	59 700	+ 59 700*	8 358	3,8	1,7
Höganäs	91 950	- 5 000	20 229	9,4	10,1
Incentive	198 000	- 2 000	25 740	6,2	10,8
Iro	80 650	- 7 000	6 936	10,3	10,3
L M Ericsson	787 699	+ 140 392	92 948	3,6	4,2
A	103 479				
B	684 220				
Mo och Domsjö	252 498		14 762	6,4	6,3
A	109 000				
A1	123 991				
B	19 507				
Nife B	83 334		5 000	8,3	0,1
PLM	77 656	+ 58 556	5 514	2,9	2,7
A	55 770				
B	21 886				
Perstorp B	137 606	+ 3 906*	30 961	8,7	2,9
Promotion B	109 050		23 446	11,6	7,2
Ratos	163 874	+ 500	30 808	10,0	6,1
A	54 432				
B	109 442				
Rotor	60 000		5 100	15,0	15,0
Sandvik	349 541	+ 89 275	89 483	4,4	3,3
A	214 760				
B	134 781				
Trelleborg	138 187	+ 19 400	5 251	11,3	8,8
A	25 500				
B	112 687				

Företag	Antal	Förändring	Deklarationsvärde tkr	% av aktie- röster kapital
Volvo	919 862	± 11 700	68 990	5,2 5,7
A	453 295			
B	466 567			
Totalt deklarationsvärde			963 938	
Totalt anskaffningsvärde			1 015 560	
Genom fondemission	¹ 40 440			
	² 26 600			
	³ 29 850			
	⁴ 26 740			

Innehav av konvertibla obligationer och skuldebrev per den 31 december 1978

Företag	Nom kr	Förändring	Deklarationsvärde tkr
Custos K	6 059 140		6 968
Holmen K	3 852 090		4 969
Promotion K	7 144 200	— 45 000	9 073
Ratos S	1 384 020	— 717 640	1 356
Sonessons K	7 504 000	÷ 7 504 000 ¹	8 255
Totalt deklarationsvärde			30 621
Totalt anskaffningsvärde			29 014

¹ Genom nyteckning i nyemission.

K = konvertibla obligationer.

S = skuldebrev.

